

Előfizetési ár:
(Postán küldve)

Egész évre 32'—
Fél évre 16'—
Negyed évre 8'—
Egy óra 3'—

□□

ELLENZÉK

Előfizetési ár:
(Házhoz hordva)

Egész évre 32'—
Fél évre 16'—
Negyed évre 8'—
Egy óra 3'—

□□

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:
Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

A japánok megszállják Vladivosztokot

Stockholmból jelentik: A vladivosztoki kikötőbe több japán csatahajóból álló flotta érkezett csapat szállító hajók kíséretében. Eddig négy cirkáló és mintegy tíz torpedóromboló jelenlétét minden kétséget kizárólag megállapították. Aligha téves az a feltevés, hogy Japán megszállja Vladivosztokot. A japán főkonzul minden felvilágosítást megtagad arra nézve, hogy a hajók milyen célból

érkeztek Vladivosztok elé. Vladivosztokban pánik tört ki. Péterváron azt hiszik, hogy Wilson elnöknek tudomása van a japán flottának Vladivosztok elé érkezéséről, aminek az a célja, hogy nyomást gyakoroljanak Oroszországra. Híre jár továbbá, hogy Jamagi ellenternagy, a japán flotta parancsnoka csapatokat fog Vladivosztokban partra szállítani.

Politikai hírek.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap délelőtt átvette a pénzügyminiszterium vezetését is.

Kenéz Béla egyetemi tanár, aki csak most távozott Kolozsvárról, Budapesten már megbízást kapott Földes Béla átmenetgazdasági minisztertől. Mint ugyanis felhivatalosan jelentik:

Földes Béla átmenetgazdasági miniszter a nyersanyagkérdésnek az átmenetgazdaság szempontjából való fontosságára való tekintettel érintkezésbe lépett Buday Lászlóval, a statisztikai hivatal igazgatójával a nyersanyagstatisztika érdekében. Az előkészületi tárgyalások még folyamatban vannak és azokba Kenéz Bélát, a statisztika egyetemi nyilvános rendes tanárát is belevonták. A statisztikai felvétel megindítása előtt alkalmat fognak nyújtani a szakképviselőknek, hogy a felvételi tervezethez hozzájáruljanak.

Békevágy Oroszországban.

Berlinből jelentik: A Kölnische Zeitung stockholmi levelezője beszélgetést folytatott Axelrodal, a forradalmi orosz demokráciának a békekérdésben való állásfoglalásáról. — Axelrod kijelentette, hogy mielőtt elhagyta Pétervárt, Oroszország egész demokráciáját áthatotta az a vágy, hogy a háborút oly gyorsan be kell fejezni, amilyen gyorsan csak lehet. A német birodalmi gyűlés békehatá-

rozata a megkönnyebbülés érzését keltette Oroszországban. Szeretne Szazonov orosz miniszterelnökét, amely Konstantinápolyra és a Dardanellákra törekedett, már senki sem gondol Oroszországban. Az orosz szocialisták tisztában vannak Amerika békeellenes politikájával, mert tudják, hogy a háború folytatásából csakis az Unió nyerhet.

Gratz Gusztáv belső titkos tanácsos.

A hivatalos lap közli: Kedves Gratz! Magyar miniszterelnök megbízására és saját kérelme folytán Ont magyar pénzügyminiszteri állásból kegyelemben felmentem s Önnek ezen állásában kifejtett önzellen és kitünő működése elismerésül a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozom.

Kell Hadszintér, 1917. évi szeptember hó 16-án.

Károly s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Szilágyosmilyón ma volt a képviselőválasztás. Szász Zsombort választották meg egyhangulag függetlenségi párti programmal.

A háború hírei.

Hivatalos jelentések.

Az orosz fronton a tegnapi napon nem történt nevezetesebb esemény. Csak az oláhok adtak életjelt magukról.

Mint Ludendorff jelenti, a románok a Szerethől nyugatra bőséges tüzérségi előkészítés után Várninnál és Muncelunál több részleges támadást intéztek, melyek nagy veszteségükkel meghiúsultak. A Rimnikul torkolatánál egyik vállalkozásunk alkalmával foglyokat ejtettünk.

Nagy tüzevékenység uralkodott a francia hadszíntéren.

Flandriában az angolok tegnap is megismételték erős tüzrohamaikat egyes szakaszok ellen. A houthouletti

erdő és a Lys között csak kisebb gyalogsági harcok voltak, amelyekben a támadó angol osztagokat csaknem mindenütt visszavetettük. Tüzérségünk teljes erővel vette fel újból az ellenséges ütegek leküzdésének munkáját. Labasse és Lens között, valamint a Somme mentén az ütközeti tevékenység élénk volt.

A laonsoissoni ut mindkét oldalon, valamint a Maas balpartján a tüzérségek harci tevékenysége időnként tetemes erőre kapott, több ponton előtéri harcok fejlődtek ki, amelyek számunkra kedvezően folytak le.

Az olasz fronton több előretörését az ellenségnek visszavertük.

Ugron Gábor

belügyminiszter érdekes nyilatkozatot tett a virilizmusról. A budapesti „Déli Hirlap” munkatársa kérdésére ugyanis a következőket mondotta:

— Kétségtelen, hogy a virilizmus, különösen ebben a mostani formájában nem fér össze a demokrácia elveivel. Hogy azután az intézmény mindenestül elvetendő-e, vagy lényeges átalakításával célszerűbben megoldhatnánk a kérdést, erre csak a hozzátartozó egész kérdés-komplexum mérlegelése alapján felelhetnénk. Maga a főkérdés sem egységes. A vármegyében a virilizmus intézménye szorosan összefügg a nemzetiségi problémával, míg a túlnyomóan magyar városok önkormányzatának demokratikus kiépítésénél lehetetlen figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy a városi törvényhatóság gyakran és mélyen nyúl a vagyonos polgárok zsebébe. Itt tehát meg kell találunk annak garanciáit, hogy ezek a közvetlenül érdekelt és a terheket elsősorban viselő rétegek a kevés, vagy semmi egyéni kockázatot nem

érző egyéb rétegeknek ki ne legyenek szolgáltatva. A városi ipar és kereskedelem szabad mozgása mulhatik azon, hogy a nagyobb vagyonok is megfelelő képvisellel bírnak, de az is bizonyos, hogy a máitól lényegesen különböző intézmény kell, amely ezt a képviselést az egész polgárság szabad akarattalváltatásának egyik tényezőjeként s nem aránytalanul hatalmas faktoraként engedje érvényesülni.

A Temps a helyzetéről.

Berlinből jelentik: A párisi „Temps“ nagyon érdekes és erősen hivatalos színezetű cikket közöl az entente helyzetéről. A lap hangsúlyosza, hogy a helyzet komolyságát eltitkolni végzetes hiba volna. Az orosz válság valamennyi fronton érezeti már káros hatásait. Új gondok tolnak előtérbe. A szövetségesek és az Egyesült-Államok kilátásai nagyon különbözők aszerint, hogy milyen mértékben dobják a mérlegbe az Európában partraszálló amerikai csapatokat. Ausztria Magyarország — írja a „Temps“ — könnyen irányíthatja majd figyelmét az olasz frontra, Bulgária Macedoniára, a török hadvezetőség pedig a palesztinai és mezopotámiai harctérre. Olaszországnak, az a héni kormányának és az angol háborús kabineinek új gondolatai vannak, mert mennél tovább tart a háború, annál kevésbé lehet mindazokat a kérdéseket, amelyekről a győzelem függ, csupán katonai stratégiával megoldani. A diplomáciai ügyesség fontossága egyenlő arányban nő a hadviselők erejének lemorzsolódásával. Különösen Németország vállalja most ezt a nézetét magának, hiszen látnivaló, hogy milyen nagytartományú politikai manőverben fogott bele annak az óriási programnak nyilvánosságra hozatalával, amelyivel a lengyel és a belga kérdés megoldására törekszik. Az entente kormányainak nagyobb szükség van a közös politikai eszmecserékre, mint valaha. A háborús térképpel, amelyet Németország északra felé terjeszt ki, szembe kell helyezni azt a gazdasági térképet, amelyet az entente államai rajzolnak ki, akik a világ ugyyszólván valamennyi nyersanyaga fölötti ellenőrzést gyakorolják. Nem arról van szó, hogy mostantól kezdve permamens monopóliumot biztosítson magának az entente, mert hiszen ez csak újabb háború okait rejti magában, hanem sokkal inkább arról, hogy siettetni kellene a békét. Kényszeríteni kellene a németeket, akik nagy területeket tartanak megszállva, hogy gazdasági téren ők kérjék a békét. Előbb siettetni kell tehát a békét, azután igazságosan megkötni — fejezi be okoskodásait a cikk.

Forradalmi mozgalmak Olaszországban.

Mint már táviratilag jelentettük, Olaszországban a munkásmozgalmak kezdenek mind nagyobb mérvet ölteni.

A munkások zavargásának meggátolására a kormányhatalom katonákat vezényelt az utcákra. A katonák azonban vonakodtak a munkásokra löni. Erre ezeket a csapatokat visszavonták és géppuskás osztagokat küldtek a tömeg ellen. A géppuskák bele is tüzeltek a tömeg közé és többen meghaltak, száznál többen megsebesültek.

A sztrájkok még nem szüntek meg. A Fiat-féle gépkocsigyár mintegy 80.000 munkása sztrájkol.

A szocialista sajtó a kormányt a munkások ellen uszító sajtóval való plémiájában azt mondja, hogy a szocialista párt a politikai reakció, a háború és a háború felidézói ellen elkeseredett harcot folytat.

A turini forradalomról a következőket jelenti a „Berner Tagwacht“: Turinban még nem szünt meg az ostromállapot. A katonák és munkások között lefolyt utcai harcokban a gyalogosok és a bersaglierik vonakodtak a munkások ellen fellépni. Erie a

kormány parancsára a géppuskások avatkoztak bele a harcba, amelynek tolyamán 16 munkást megölték és sok százat megsebesítettek. A kormány nagyon sok embert elfogatott. A munkások valamennyi vezére fogságban van. A Fiat-féle autógyárnak 80.000 munkása öt napig sztrájkolt.

Az „Avanti“ ezt írja: Az „Idea Nazionale“ és más lapok ama kivánságáról, hogy a kormány erélyesebben lépjen föl, mi nem akarjuk lebeszélteni a kormányt az erélyesebb lépésről, ha van hozzá bátorsága. A munkások hajlandók a harcot felvenni. A szociáldemokrata pártnak nincs titkolni valója, a párt a politikai reakció, a háború és a háború felidézói ellen folytatja a harcot teljes nyíltsággal.

HIREK

— **Dr. Papp Antal miniszteri tanácsos.** Megérdemelt kitüntetés érte dr. Papp Antal kolozsvári pénzügyigazgatót. Ugyanis a pénzügyminiszter miniszteri tanácsossá nevezte ki miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel. Dr. Papp Antal hatalmas aranyu munkásságot fejt ki már évek óta a kolozsvári igazgatás terén, mely egyike az ország legtöbb tudást és munkaképességet kívánó pénzügyi szervezetének. Különösen az oláh betörés idején mutatta meg úgy az igazgató, mint vele munkában kitartó tisztikara, hogy a hazáért csendben, zajtalanul itthon is lehet harcolni. Ismételjük tehát, méltán érte e szép kitüntetés őt, ki előtt ez alkalommal városunk és vármegyénk közönsége is tisztellel hajtja meg az elismerés zászlóját. Ez alkalommal ma délelőtt a pénzügyigazgatóság tisztikara adta át a szerelt főnököt, aki atyailag, igaz jóakarattal viseltetik minden tisztviselője iránt. Mi is a legnagyobb örömmel gratulálunk a jeles és kiváló igazgatónak.

— **Tudomásul.** A kolozsvári állomásfőnökségtől vettük a következő sorokat: Értesítjük az utazó közönséget, hogy folyó hó 18-tól az 514 és 513. számú személyvonat bizonytalan időre csak Kolozsvár—Tövis, illetve Tövis—Kolozsvár állomások között fog közlekedni.

— **Uj elnök.** A király Antal József kézdivásárhelyi járásbíró a csikszeredai törvényszék elnökévé nevezte ki.

— **Emelkedik a házak ára.** Mint mindennek, úgy a házaknak és telkeknek is rohamosan emelkedik az ára. Az Uránia palotáért például tulajdonosa, Udvari András 800.000 koronát kér. Hétszázötvenezeret már megígérték érte. Az Unió-utcában levő Korbuly-féle telket, amely kétszázötvenezer József tulajdona volt, 400.000 koronáért árulják.

— **A sajtóhiány oka.** A Haditermény Részvénytársaság azt közli, hogy a mostani sajtóhiány a külföldi sajtók behozatalának átmeneti szünetelésére vezethető vissza. A legközelebb behozandó készletek forgalombahozatalánál az Országos Közélmelmezési Hivatal rendelkezései értelmében a kereskedőket éppoly mértékben fogják igénybevenni, mint eddig?

— **Mit tesznek más városok?** Temesvárról jelentik: A városi tanács elhatározta, hogy hatósági cipőtalpaló és javító műhelyt állít fel azért, hogy a szegényebb néposztálynak és a hadbavonultak családtagjainak megfelelő árak mellett biztosítsa a cipőjavítást. A szükséges bört a város a kereskedelmi minisztérium útján fogja megszerezni. A tanács már az árakra nézve is megállapodásra jutott. E szerint a férficipő talpalása sarokkal együtt 10, női cipőé 9, gyermekcipőé 7 korona.

— **Apponyi fia a harctéren.** Apponyi Albert gróf kultuszminiszternek, a nagy magyar államférfinak önkéntes fia a harctérre utazott.

— **Még mindig tart a felkelés Pétervárt.** Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger jelenti: A Morning Post pétervári értesülése szerint a felkelés Pétervárt még nincs teljesen elnyomva. A Kornilov vezetése alatt Pétervár ellen vonuló ezredek egy része állítólag megadta magát az ideiglenes kormánynak, másik része eltűnt. A kormányhoz hű csapatok üldözik őket. Az időközben elfogott felkelő csapatokat lefegyverezték, formációikat felosztatták, parancsnokait tartóztatják.

— **A diplomácia Pétervárott maradnak.** Berlinből jelentik: A Lokalanzeigernek jelenti Kopenhágából: Haparandái hírek szerint az orosz kormány közölte a diplomáciai testülettel, hogy a mostani bizonytalan viszonyok között nem vállalhatja el a felelősséget a diplomaták biztonságáért. Erre a diplomaták Buchanan elnöklésével közös ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy mégis megmaradnak Péterváron.

— **Kipellengérezik, akik nem adnak jótékonycepra.** Nográdmegye törvényhatósága kétszáz ezer koronás alapot létesített a vármegye rokkantjainak, hadiözvegyeinek és árváinak felsegélyezésére. Ezzel egyidejűleg széles körben mozgalmat indított, hogy az alaphoz mindenki járuljon hozzá, akinek módjában van. Megindult az adakozás megyeszerte. Sokan tekintélyes összegekkel gyarapították is az alapot, de még többen voltak, akik egy-két koronával óhajtották csak a becsületbeli tartozást elintézni. Ezek természetesen azok közül kerültek ki, akik legjobban kihasználják a háborús konjunktúrákat. A mozgalom vezetői ezt a szűkmarkúságot annyira elítélték, hogy néhány nap óta a megyei sajtóban nemcsak az adományok nyugtatják, hanem nyilvánosan kipellengérezik a szív és a lelkiismeret nélküli zsugoriakat is. Nagyon helyes, legalább észhez térnek s megajánlják, hogy a háború áldozatainak támogatása mindenkinek egyforma kötelessége.

— **A Vöröskereszt gyűjtése.** A Magyar Vöröskereszt Egyetel szombatán és vasárnap utcai gyűjtést rendezett a fővárosban. A Vöröskereszt két gyűjtőnapján 166.000 korona gyűlt össze.

— **Nagyváradon október 1-én kezdődik a szünet.**

— **Tilos az élelmiszerkereskedés a pályaudvar környékén.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, melyben megtiltja a pályaudvar környékén, főleg átutazó katonák részére való ivóvíz, gyümölcs és más élelmiszerek árusítását. A katonaság körében az utóbbi időben gyakran előfordult verhas és hastífusz megbetegedéseknél több esetben a vasuti állomásokon kiszolgált élelmiszerek voltak a betegség okozói, ennek elejét veendő, a miniszter most ezeket az árusításokat betiltotta.

— **Miért drága a cérna?** A bécsi ruhakészítők szaklapja írja, hogy a cérna a háború alatt 2100 százalékkal drágult meg. Egy nagyobb gombolyag ára 1915 júliusában 86 fillér volt, ma 18 korona, egy kisebbé 12 fillérrel szemben most 1.70 korona. Ehhez hozzáfűzi, hogy a Budapesti Közönyben a minap jelent meg a pozsonyi Magyar Cérnagár r.-t. mérlege, amely 549.445 korona tiszta hasznót mutat ki, és mint leírást épületek értékcsökkenésében 847.910 koronát, gépek értékének a csökkenésében pedig 2 millió 906.672 koronát tüntet fel. Megjegyzendő, hogy a cérnagár, ami különben közismert dolog, angol vállalkozás.

— **Nem lesz hustalan nap Bécsben.** Bécsi jelentések szerint az élelmiszeri bizottság elhatározta, hogy a két hustalan napot, amelyek kedden és pénteken voltak, megszüntetik. A takarmányhiány miatt ugyanis tömegesen keil majd levágni a marhát, úgy hogy egyelőre nem lesz szükség a hustalan napokra.

— **Oroszországba nem lehet táviratozni.** Összeköttetés hiányában hadifoglyoknak szóló, vagy hadifoglyoktól eredő táviratokat Oroszországba küldeni nem lehet.

— **A görög király Zürichben.** Konstantin görög király ma délután családjával és kíséretével Zürichbe érkezett, ahol a Zürich-hegyen egy bérelt villában fog lakni. A királyi család a télen át Zürichben szándékozik maradni, vele utazott mintegy 60 személyből álló kísérete is, köztük Streit dr. volt külügyminisztere is.

— **Hadikonyhák Sopronban.** Sopronból jelentik: Sopron város közelelmezési ügyosztályának ellenőrzése és felügyelete mellett szeptember 16-án három hadikonyha kezdte meg működését. Az első hadikonyhában ott étkező vendégek részére délelőtt négy tál, este pedig egy tál ételt szolgáltatnak föl, egy-egy darab kenyérrel, napi 3 korona 60 fillérért. A második hadikonyha az otthon étkezők számára létesül. Itt 15 dekagramm húst fél liter főzelékkel, ezenfelül hetenként kétszer tésztát és este húst és főzeléket kaphat a közönség 2 korona 80 fillérért. A harmadik hadikonyha ott étkező vendégnek 1 korona 60 fillérért ad ebédet és 1 korona 20 fillérért vacsorát, azoknak pedig, akik elviszik az ételt, 1 korona 50 fillérért ebédet és 1 korona 10 fillérért vacsorát.

— **Páris élelmezése egy ostrom esetén.** Zürichből jelentik nekünk: A Le Pais írja: Senki sem gondol Páris ostromára. Mindazáltal van egy hivatali Páris megerősített táborának ostrom esetén való élelmezésére. Mikor közel volt Páris ostroma, ez a hivatal egyik ostobaságot a másik után követte el. Egyszer majd sor fog kerülni ennek a sajtóságnak és kevésbé épüleletes történetnek a megírására. Tehát ez a hivatal meg van. Megmentett szentsége a papirosgazdaságnak és rengeteg pénzbe kerül. Az intendatúrán kívül a vámhársaság is rengeteg személyzetet bocsájtott a rendelkezésére, amely az államnak hasznosabb és kevésbé költséges szolgálatokat tudna teljesíteni. A raktáraknak és paktáraknak van itt egy igazgatója, akinek 900 frank a fizetése és emellett nyugodtan igazgatója a vámhársaságnak is. Ugyanígy áll a dolog a vámhársaság föltekintésénél, aki 750 frank külön fizetést élvez. És hasonló az eset a vámhivatal által átadott összes személyzetnél. A kiadások évi 130 ezer frankot tesznek ki. Mindamellett a vámhársaság milliókat kap a hadügyminisztériumtól raktározásokért, megőrzésekért és egyéb „mártás”-okért. És élesen ügyelnek természetesen a rendjelekre is!

— **Az éhség a legjobb széplőszer.** Genéből írják: A női szépség hívtalásának új papnője támadt Párisban, aki a legsajátságosabb módon ajánlja a szépség megszerzésére, vagy — ha nincs — megszerzésére. Az új papnőnek, amint a párisi újságok írják, rengeteg a követője, akik bolondok módjára szaladnak utána, legkivált azok, akiknek az arcán már kezdenek ráncokba kuszálódni a vonások. Az evangélium az éhség. Első parancsa pedig így hangzik: Nincs a világon biztosabb eszköze a szépség megszerzésének, mintha időnkint, de legalább havonként kétszer erőteljes éhségkurát tartunk s a közbeeső időben is a lehető legtartózkodóbban élünk. A második strófa ez: Mindegyik szervünk pihen éjszaka, kivéve a gyomrot, amelynek, szegénynek, éjjel-nappal dolgoznia kell. A gyomor emiatt haragszik, amitől viszont csunya lesz az arcőrünk és korán megöregszünk. Az új szépség-szabályrendelet nyolcadik szakasza ez: Szép asszony! Ha szép akarsz maradni éhezze! De ha már nem vagy szép, vagy sohasé voltál az; az éhség által széppé leszel. Minden asszony, aki éhez, szép lesz, csak a helyes módon kell éheznie. És így tovább. Csak az hiányzik, hogy a francia fejtaláló nyilvános köszönetet mondjon a német buvárhajóknak, amelyek kétségkívül elősegítették hogy minél több francia nő alkalmazhassa a megszépülésnek imént ismertett módját.

— **Iroda áthelyezés.** Az „Adria” biztositó társulat irodahelyiségeit *Unitó-utca 10 szám, 1. emelet* helyezte át.

— **Hogyan értelmezi a Kuria a maximális árt?** A Kuria polgári tanácsa fontos elvi jelentőségű határozatot hozott a minap. Rendes védekezése volt eddig azoknak a kereskedőknek, akik túllépték a maximális árt s emiatt a törvény cél kerütek, hogy a maximális áron felüli összeget költség címén könyvelték el. A Kuria most kimondotta, hogy a maximális áron mindennemű üzleti költség is benne foglaltatik.

— **Másfél millió egy félév alatt.** Koppenhágából jelentik: Miut kétségtelen, Anglia még nem teljes hat hónap alatt 400 000 embert veszített, Franciaország legalább ennyit, Olaszország 200 000 embert és Oroszország legalább félmilliót. Az óriás tömegeket a haszontalan áttörésekre áldozták föl. Ez az oka az entente pillanatnyi kimerülésének. Az entente félévénként nem veszíthet másfél millió embert. Így gyorsan elveszítheti a számbeli fölényét és a mi iniciatívánk minden hónap után jobban érvényesülhet.

— **A rubel áresése.** Berlinből jelentik: A „Lokalanzeiger”-nek táviratozzák Newyorkból, hogy az amerikai tőzsdéken a rubel árfolyama annyira esik, hogy ezt az áresést vagy csak a közeli béke akadályozhatja meg, vagy pedig az amerikai kormány erélyes közbelépése. A napi pénz már hat százalékra emelkedett, aminek következtében a tőzsdéken az irányzat rendkívüli módon ellanyhult. Japán és a többi szövetségesek, amely államok Oroszországnak árukat szállítottak, Newyorkban, Londonban és Párisban nagymennyiségű rubelkötvényeket adnak el. A távirat szerint okvetlen szükséges lesz, hogy Oroszországnak újabb nagy hiteleket engedélyezzenek, mert különben a newyorki pénzpiac nagy válságnak néz elébe.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Kornilov vezérkara elmenekült.

Budapest, szept. 19.

Rotterdamból jelentik: A Morning Postnak Pétervárról sürgönyzik, hogy Kornilov vezérkarának sikerült elmenekülni az üldöző kormánycsapatok elől.

Kerenszki kilépett a szocialista forradalmi pártból.

Budapest, szept. 19.

Stockholmból jelentik: A Birse-vija Vjedomosztj szerint, tegnap híre járt, hogy Kerenszki kilépett a szocialista forradalmi pártból, mert rosszalta a munkástanács ama határozatát, hogy a kadetteknek a kabinetbe való belépését ellenzi.

Gorkij Maxim lapját betiltották.

Budapest, szept. 19.

Szocialista körökben, mint Stockholmból jelentik, nagy izgalmat keltett Gorkij lapjának a betiltása, mivel állást foglalt Paltjinszky főkor-

mányzó ellen, aki beadta lemondását. A munkásságot felszólította, hogy a fegyvert ne tegyék le és álljanak készen mindenre.

Olaszországi zavarok.

Budapest, szept. 19.

A Stephani-ügynökség jelenti: Genuát, Turint, Alexandriát haditerületnek nyilvánították. Ellenőrizhetetlen magánjelentések szerint a zavargások és politikai sztrájkok tovább terjednek.

Forradalmi harcok Olaszországban.

Nincs kenyér.

Budapest, szept. 19.

Luganoból jelentik: Milanóban tegnap óta forradalmi harcok vannak folyamatban. Az utcai harcokban a nép barikádokról védekezett a katonaság rohama ellen.

Turinban is még folyton tart a lázadás.

Nyolcvanezer főnyi tömeg megütközött a karabinierekkel, tüzérséggel. A katonaság a lázadás elfojtására gépfegyvereket használt.

Az ütközetnek **öt száz halottja és ezernél több sebesültje van.**

Több száz embert letartóztattak.

A Berliner Tagblattnak jelentik Luganoból: Turin utcáin harmincezernyi tömeg vonult végig. Folyton azt kiabálták:

Kenyeret!

Éljen a béke!

A katonaság vonakodott a népre löni, mire gépfegyvereket és a tüzérséget vonultatták fel. Nagy utcai harc keletkezett erre. Eddig több, mint **öt száz halottat** szedtek össze az utcákról.

Vonatösszeütközés.

Budapest, szept. 19.

Bécsből jelentik: Középkrajnában Planina mellett két vonat összeütközött. Harmincan meghaltak. Százharmincan megsebesültek.

Anglia Romániáról.

Budapest, szept. 19.

Hágából jelentik: A Times egyik legutóbbi számában vezérelket közöl Romániáról. A többi közt a következőket írja: Románia bátor kitaratása a megpróbáltatás egy év kezesztül, amelyhez fogható alig volt még, az angol népben a legnagyobb eszdálatot ébresztette. Románia reményteljes jövőjének jelei közé tartozik az éles pártellentétek megszü-

nése. Kevés politikai vezér, mint Carp és Marghiloman kivételével, akik meggyökeresedett oroszgyűlöletüket nem tudják legyőzni, a románok bátran fogtak hozzá feladataik teljesítéséhez. Mindenekelőtt a románok millióinak a magyar elnyomatás alól való felszabadítása érdekében vette magára Románia a háberu nagy kockázatát. Ezenkívül a militarizmus ellen és a demokráciáért küzdünk.

Kornilovot agyonlövők.

Budapest, szept. 19.

Rotterdamból jelentik: A „Daily News” jelenti Pétervárról: Alkalmasint Kornilovot is, Kaledint is agyon fogják lövetni lázadás miatt. Hangoztatják, hogy éppen Kornilov sürgetésére állították vissza a halálbüntetést lázadás esetében.

Alexejev öngyilkossága.

Budapest, szept. 19.

Berlinből jelentik: A „Lokal-Anzeiger” jelenti Kopenhágából: Malmői távirat szerint Alexejev tábornok a hadügyminiszteriumban golyót lőtt az agyába és meghalt. A hír még megerősítésre szorul.

Az antant és az oroszországi események.

Budapest, szept. 19.

Az oroszországi hírek Olaszországra lesújtó hatással vannak. A napilapok a nemzetet összes erőinek egyesítésére hívják fel, egyébként azonban megelégszenek az angol és a francia sajtó nyilatkozatainak reprodukálásával. Londoni táviratok szerint ott az oroszországi híreket a legsajgóbb fájdalommal fogadták. Mindenki meg volt győződve, hogy Kerenszki és Kornilov egyetértve még menthették volna Oroszországot: az ő egyenetlenségük azonban teljes összeomlást jelent és befolyást gyakorol az összes frontokra.

Színház.

Téli Színház.

- Szerdán: Hadifogoly. (Ujdonság először. Bérlet 12 sz. D.)
 Csütörtökön: Hadifogoly. (2-odszor. Bérlet 13 sz. A.)
 Pénteken: Carmen. (P. Basilides Mária vendégszereplésével. Rendes helyárral. Bérletszűnet IV. sz. D. Kezdeté félnyolc órakor. A nézőtérre vezető ajtóknál kezdéséig felvonás végeztéig zárva lesznek.)
 Szombaton: D. u.: A Magyar nábob. (Mérésékelt helyárral.)
 Szombaton: Este: Mánás Miska. (Berky Lili vendégszereplésével. Rendes helyárral. Bérletszűnet V. szám A.)

Vasárnap: D. u.: Luxemburg grófja. Berky Lili vendégszereplésével. Mérsékelt helyárral.)

A hadifogoly. Holnap, csütörtökön este félnyolc órai kezdettel másodszor fog Hevesi Sándor 3 felvonásos színdarabja, a „Hadifogoly” színdarabja.

Színházi előadások kezdete 7 órakor. A közönség kényelmét akarja szolgálni a Nemzeti színház igazgatóságának az a rendelkezése, hogy a megváltozott záróra rendelkezés folytán az esti előadások ezentúl pont 7 órakor fognak kezdődni. A „Carmen” már 7 órakor kezdődik s a nézőtérre vezető ajtóknál az előadás megkezdésétől a felvonás végeztéig zárva lesznek.

Carmen — P. Basilides Mária. Az Operaház kiváló művésznője, P. Basilides Mária pénteken este új szerepben, Bizet „Carmen”-jében fejezi be két estére terjedő vendégszereplését, melyre — tekintve a nagy jegyelővételt — zsúfolásig meg fog telni a színház nézőtere. A „Carmen” pénteki előadása este 7 órakor kezdődik.

Berky Lili vendégszereplése. Szombaton este a „Mánás Miska”-val kezdi meg vendégszereplését Berky Lili, mely iránt szokatlanul nagy érdeklődést tanúsít a közönség. Vasárnap délután „Luxemburg gróf”-jában, vasárnap este az „Éva”-ban folytatja s hétfő este a „Kék róka” Ceciliájával fejezi be vendégszereplését. A 3 esti fellépést bérletszűnetben rendes helyárral s a vasárnap délutáni vendégszereplést mérsékelt helyárral tartják meg.

Magyar nábob — délután. Jókai „Magyar nábob”-ja szombaton délután 3 órakor fog Dezséri Gyulával a címszerepben mérsékelt helyárral mellett színdarabként megjelenni.

A kuruzsló. Még csak két napig, csütörtökön és pénteken lesz a kuruzsló a Színházban látható.

A bájos ismeretlen — az Egyetem-mozgóban. Holnap, csütörtökön fog „A bájos ismeretlen” az amerikai film-ujdonságok egyik legszebb alkotása az Egyetem-mozgóban utoljára színdarabként megjelenni.

Az élet tévedései. A filmjatszások és a filmrendezésnek kevés oly művészi tökéletességű alkotása van, mint „Az élet tévedései”, melyet pénteken és szombaton fog az Egyetem-mozgó bemutatni.

A tolonc — az Urániában. Holnap csütörtökön Berky Lilivel, Jászai Marival, Simon Marcával, Szentgyörgyi Istvánnal, Várkonyival és Nagy Gyulával a főszerepekben a „Tolonc” lesz az Urániában látható.

Henny Porten premiére a Színház-mozgóban. Vasárnap mutatja be a Színház-mozgó Henny Porten első ideai alakítását a „Becstelen” (Rohrbach Lujza házassága) című idegfejtő és rendkívül érdekes dráma címszerepében.

Az asszonyok bolondja. Jövő hétfőn és kedden fog a Színház-mozgóban „Az asszonyok bolondja” című 4 felvonásos dráma bemutatásra kerülni. Az „Asszonyok bolondja” egy házasságtörés drámája, regényszerűen megcsinálva, melynek cselekménye széles mederben, duzzadó bőséggel folyik tova. E hatalmasan felépített és tökéletes-séggel megjászott filmdráma főszereplői Chester Barnett és Alice Brady, akik az élet egy darabját mutatják be kifogástalan hűség- és megrendítő módon.

Jön Hypokrites! (A meztelen igazság.) Mese az igazságról 4 felvonásban. Minden jelenete meglepetés, izgalmas cselekmény. Csodálatos produkciók. A szezon clouja! Jön Hypokrites (A meztelen igazság.)

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

NYILT-TÉR

A kibocsátás alá kerülő új Magyar Vörös Kereszt-Egylet Sorsjegyekre az eredeti feltételek mellett előjegyzéseket már most elfogad a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság (Mátyás király-tér 7. sz.)

Színház-mozgó.

Előadások		Hétfőnapok	
békézközpontok:		ünnepek és vasárnapok	
Első előadás 6 órakor		Első előadás	2 óra
Második „ 7 1/2 „		Második „	4 fél „
Harmadik „ 8 1/2 „		Harmadik „	5 „
Negyedik „ 9 1/2 „		Negyedik „	7 fél „
		Ötödik „	8 „
		Hatodik „	10 fél „

Műsor:

Szerdán, csütörtökön és Pénteken

Kuruzsló.

Szombaton

Merénylet az éjszakában.

Vasárnap

A becstelen.

Helyárrak:

Pályaudvar	1.50 ker.
Földszinti ülés	1. ker.
Alsó erkély	70 fillér.
Felső erkély	50 fillér.